

Ботйовъ намѣрилъ на готово и не съставлявали нищо положително въ дѣятельността му, защото сѫ нѣщо фантастично. „Като бунтовникъ той (Хр. Ботйовъ) е вървѣлъ по очистения путь на бѫдащето общо българско възстание, което стана на 1876. година; като парижки комунаръ, той намѣри на готово изработени принципи и комунарски чувства“ (Мсб. I. 198—199).

Логика, здрава и жила, като воськъ: за Заимовъ не сѫществува въпростъ, че Ботйовъ е въ революцията още отъ Одеса, 1866. година; че българскиятъ поетъ дѣломъ, словомъ и помисломъ цѣли десетъ години „чисти“ „пжтя на бѫдащето общо българско възстание“. За критикътъ на Ботйова стига едно — да докаже, че на всѣкждѣ поетътъ е вървѣлъ слѣдъ другитѣ и е билъ въ числото на стадото. Отъ друга страна, „нека се „докаже“, че и „идеитѣ“ у него сѫ нѣщо чуждо, слѣдователно — на какво и на кого ще се кланяте?“

Но, види се, критикътъ е чувствуvalъ и тукъ без силето на своята логика, та по примѣрътъ на З. Стояновъ (вж. Опитъ за биография, 22.), и г. Ст. Заимовъ намира едно „прѣдупрѣждение“ къмъ бѫдащитѣ поколѣния, които биха изучавали произведенията на българския поетъ, за повече отъ необходимо. Като съзрѣлъ въпросното „прѣдупрѣждение“ на З. Стояновъ къмъ „читателитѣ“ да не гледатъ идеитѣ и дѣлата на Ботйова, а сигурно обласитѣ, Ст. Заимовъ хитрува: „това прѣдупрѣждение, каже Заимовъ, е на мѣстото си и на врѣмето си; ако биографътъ не бѣше го направилъ, то ние щѣхме да го обвинимъ въ неосторожность къмъ младото поколѣние“ (Мсб. I. 196).

Но прѣдупрѣжденията често пжти не хващатъ дикишъ. Идеята е заразителна като чума. Тогава запѣй пѣсенъта, че Ботйовъ е трѣгналъ по колцата на „еволюцията“ за да стигне въ лагера на реакционеритѣ. Ако Ботйовъ, запѣха всички, бѣше живѣлъ до днесъ, сир. въ „нова България“, той нѣмаше да бѫде нито